

ELEMENTI I MJERILA VREDNOVANJA UČENIKA

Nastavni predmet: ENGLJSKI JEZIK, 1. strani jezik,

Razred: 5. razred

Osnovna škola: Osnovna škola Ivana viteza Trnskog, Nova Rača

1. FORMATIVNO VREDNOVANJE:

Formativno vrednovanje jest vrednovanje učeničkih postignuća koje se odvija za vrijeme učenja i poučavanja radi davanja informacija o učenikovu napredovanju i unapređivanja budućeg učenja i poučavanja, poticanja učeničkih refleksija o učenju, utvrđivanja manjkavosti u učenju, prepoznavanja snaga te planiranja budućeg učenja i poučavanja. **Ipak, važno je naglasiti da formativno vrednovanje nije samo alat za praćenje napretka, nego i jasan pokazatelj učenikova odnosa prema radu i predmetu, zbog čega rezultati dobiveni na takav način također utječu na zaključnu ocjenu.**

Tijekom nastavne godine učenike će se učestalo **formativno** pratiti putem raznovrsnih postupaka (ciljana propitivanja za provjeru razumijevanja, promatranje učitelja, kviz, igranje uloga, čitanje naglas, domaće zadaće, kraće pisane provjere znanja (jezične zakonitosti i provjera usvojenosti vokabulara), pisanje diktata, opažanja učenika tijekom individualnog rada ili rada u skupinama, rasprave u skupinama, samovrednovanje i vršnjačko vrednovanje).

Povratne informacije i bilješke o pojedinačnim rezultatima formativnoga vrednovanja će se, osim u rubriku bilježaka u e-imenik, nerijetko evidentirati i u učeničke bilježnice (pretežno rezultati vršnjačkoga vrednovanja, domaćih zadaća i slično) te u učeničke mape, odnosno Portfolio (pretežno kratke pisane provjere usvojenosti vokabulara i gramatike).

2. SUMATIVNO VREDNOVANJE

Vrednovanje naučenoga jest **sumativno vrednovanje** kojem je svrha procjena usvojenosti odgojno-obrazovnih ishoda nakon određenog (kraćeg ili dužeg) razdoblja učenja i poučavanja. Njime se sažimaju informacije o tome što učenik zna i može učiniti u određenoj vremenskoj točki kako bi se dokumentiralo i izvijestilo o njegovim postignućima i napredovanju. U tu se svrhu vrednovanje naučenoga uglavnom koristi ocjenama koje možete vidjeti u „kvadratićima“ u e-imeniku.

Sukladno važećem *Pravilniku o načinima, postupcima i elementima vrednovanja učenika u osnovnoj i srednjoj školi* (NN: 112/10, 82/19, 43/20, 100/21), sumativna se **provjera razumijevanja slušanjem najavljuje učenicima najkasnije 2 tjedna prije provedbe**. Pod pojmom *najava* podrazumijeva se usmeno obavješćavanje učenika te zapis datuma ispita u rubriku „Raspored pisanih zadaća“ u e-Dnevniku.

Elementi (vještine) koje se SUMATIVNO vrednuju u PETOM razredu (5. godina učenja):

- Slušanje s razumijevanjem
- Čitanje s razumijevanjem
- Govorenje
- Pisanje

Kod vrednovanja u elementima: **Slušanje s razumijevanjem** i **Čitanje s razumijevanjem** složenost teksta ovisi o kvantitativnim i kvalitativnim pokazateljima složenosti i učenikovu poznavanju teme.

Kvantitativni pokazatelji obuhvaćaju jezičnu građu – poput duljine, učestalosti i strukture riječi i rečenica – dok se kvalitativni pokazatelji odnose na vrstu teksta, složenost izloženih ideja te način organizacije i prezentacije sadržaja. Budući da su učenikova prethodna znanja treći ključni čimbenik razumijevanja, konačna procjena složenosti, uz navedene pokazatelje, nužno uključuje i stručnu procjenu učitelja.

Ipak, ovisno o godini učenja i poučavanja ishoda, tekstovi se razlikuju po dužini i složenosti, a broj riječi koji definira dužinu razlikuje se u receptivnim vještinama (slušanje i čitanje) od produktivnih djelatnosti (govorenje i pisanje).

2.1. SLUŠANJE S RAZUMIJEVANJEM

Trajanje provjere: najduže 25 minuta (**provjera se provodi tijekom dijela nastavnog sata, a ne tijekom cijeloga sata**).

Provjeravanje razumijevanja slušanjem provodi se zadacima zatvorena tipa, a upute za njihovo rješavanje učenicima su navedene u ispitu na engleskom jeziku. **Od učenika se očekuje da upute razumiju samostalno te se one tijekom ispita ne prevode na hrvatski jezik.**

Vrednovanjem slušanja s razumijevanjem provjerava se ostvarenost ishoda:

OŠ (1) EJ A.5.1. - Učenik razumije kratak i jednostavan tekst poznate tematike pri slušanju – **(100-200 riječi)**

OCJENA	ODLIČAN (5)	VRLO DOBAR (4)	DOBAR (3)	DOVOLJAN (2)
--------	-------------	----------------	-----------	--------------

OPISNIK	Učenik u potpunosti razumije uputu za rješavanje različitih tipova zadatka u ispitima znanja, a kratki tekst poznate tematike razumije globalno i selektivno. POSTOTAK TOČNOSTI ZADATAKA U ISPITIMA: najmanje 90% BODOVNA SKALA U ISPITIMA: 18-20 ostvarenih bodova	Učenik većinom samostalno razumije uputu za rješavanje različitih tipova zadataka u ispitima znanja. Kratki tekst poznate tematike razumije globalno, a većinom i selektivno. POSTOTAK TOČNOSTI ZADATAKA U ISPITIMA: najmanje 80% BODOVNA SKALA U ISPITIMA: 16-17 ostvarenih bodova	Učenik uputu za rješavanje različitih tipova zadataka u ispitima znanja razumije samo djelomično. Kratki tekst poznate tematike razumije globalno, a u manjoj mjeri i selektivno. POSTOTAK TOČNOSTI ZADATAKA U ISPITIMA: najmanje 65% BODOVNA SKALA U ISPITIMA: 13-15 ostvarenih bodova	Učenik većinom ne razumije uputu za rješavanje različitih tipova zadataka u ispitima znanja. Kratki tekst poznate tematike razumije globalno. Izdvaja minimalan broj ključnih i specifičnih informacija pa zadatke za provjeru razumijevanja slušanjem rješava većinom netočno. POSTOTAK TOČNOSTI ZADATAKA U ISPITIMA: najmanje 50% BODOVNA SKALA U ISPITIMA: 0-9 ostvarenih bodova
---------	--	--	--	--

Provođenje provjere SLUŠANJA S RAZUMIJEVANJEM: zvučni zapis se učenicima reproducira ukupno dva puta, a u slučaju tehničkih nemogućnosti ili potrebe, učiteljica učenicima uživo čita tekst zvučnoga zapisa dva puta.

Nakon odslušanoga zapisa, učenik:

- označava (zaokružuje) točne odgovore: dvočlani izbor (točno/netočno) ili višečlani izbor (točno/netočno/nije izrečeno)
- stavlja sličice/rečenice/odlomke u ispravan poredak (maksimalno 2 distraktora)
- popunjava rečenice traženim brojevima (isključivo brojčani zapis kako bi se izbjegle eventualne pogreške u pravopisu)
- odlomcima pridružuje odgovarajuće naslove (maksimalno 2 distraktora)
- govornicima pridružuje izrečene izjave (maksimalno 2 distraktora)

***VREDNOVANJE UČENIKA KOJI NASTAVU POHAĐAJU PO REDOVITOM PROGRAMU UZ PRILAGODBU SADRŽAJA I INDIVIDUALIZACIJU POSTUPAKA:**

Kod učenika koji nastavu pohađaju prema redovitom programu uz prilagodbu sadržaja i individualizaciju postupaka provjeraju se isti odgojno-obrazovni ishodi kao i kod učenika koji nastavu pohađaju prema redovitom programu, ali uz primjenu odgovarajućih strategija podrške prilagođenih njihovim individualnim potrebama i teškoćama.

Ovisno o potrebama i uočenim poteškoćama pojedinoga učenika, tijekom provjeravanja razumijevanja slušanjem mogu se primijeniti sljedeće strategije podrške:

- dodatne pisane upute za rješavanje zadataka na hrvatskom jeziku
- manji broj zadataka
- isključivo zadaci dvočlana izbora (točno/netočno)
- stanke u radu
- veći broj ponavljanja slušnog zapisa
- produljeno vrijeme rada

Unatoč smanjivanju broja zadataka i specifičnim strategijama podrške, za ove se učenike primjenjuje **ista bodovna skala: 0-9 = nedovoljan, 10-12 = dovoljan (najmanje 50%), 13-15 = dobar (najmanje 65%), 16-17 = vrlo dobar (najmanje 80%), 18-20 = odličan (najmanje 90%).**

2.2. ČITANJE S RAZUMIJEVANJEM

Čitanje s razumijevanjem odnosi se na **samostalno tiho čitanje** (čitanje u sebi) dvaju vrsta tekstova – **jezični tekstovi** (klasični pisani materijal poput članaka, ulomaka iz priča ili dijaloga) i **ilustrirani tekstovi** (materijali poput stripova, infografika, tablica i plakata s kojih je potrebno iščitati tražene pojedinosti).

Trajanje provjere: najduže 25 minuta (**provjera se provodi tijekom dijela nastavnog sata, a ne tijekom cijeloga sata**).

Provjeravanje razumijevanja slušanjem provodi se zadacima zatvorena tipa, a upute za njihovo rješavanje učenicima su navedene u ispitu na engleskom jeziku. **Od učenika se očekuje da upute razumiju samostalno te se one tijekom ispita ne prevode na hrvatski jezik.**

Vrednovanjem čitanja s razumijevanjem provjerava se ostvarenost ishoda:

OŠ (1) EJ A.6.1. Učenik razumije kratak i jednostavan tekst poznate tematike pri čitanju – **(200-300 riječi)**

OCJENA	ODLIČAN (5)	VRLO DOBAR (4)	DOBAR (3)	DOVOLJAN (2)
OPISNIK	Učenik u potpunosti razumije uputu za rješavanje različitih tipova zadatka u ispitima znanja, a kratak tekst poznate tematike razumije globalno i selektivno. POSTOTAK TOČNOSTI ZADATAKA U ISPITIMA: najmanje 90% BODOVNA SKALA U ISPITIMA: 18-20 ostvarenih bodova	Učenik većinom samostalno razumije uputu za rješavanje različitih tipova zadataka u ispitima znanja. Kratak tekst poznate tematike razumije globalno, a većinom i selektivno. POSTOTAK TOČNOSTI ZADATAKA U ISPITIMA: najmanje 80% BODOVNA SKALA U ISPITIMA: 16-17 ostvarenih bodova	Učenik uputu za rješavanje različitih tipova zadataka u ispitima znanja razumije samo djelomično. Kratak tekst poznate tematike razumije globalno, a u manjoj mjeri i selektivno. POSTOTAK TOČNOSTI ZADATAKA U ISPITIMA: najmanje 65% BODOVNA SKALA U ISPITIMA: 13-15 ostvarenih bodova	Učenik većinom ne razumije uputu za rješavanje različitih tipova zadataka u ispitima znanja. Kratak tekst poznate tematike razumije globalno. Izdvaja minimalan broj ključnih i specifičnih informacija pa zadatke za provjeru razumijevanja slušanjem rješava većinom netočno. POSTOTAK TOČNOSTI ZADATAKA U ISPITIMA: najmanje 50% BODOVNA SKALA U ISPITIMA: 0-9 ostvarenih bodova

Provođenje provjere ČITANJA S RAZUMIJEVANJEM:

Nakon pročitanooga teksta, učenik:

- označava (zaokružuje) točne odgovore: dvočlani izbor (točno/netočno) ili višočlani izbor (točno/netočno/nije izrečeno)
- upisuje YES ili NO pored zadanih rečenica koje sadrže informacije iz pročitanooga teksta
- stavlja sličice/rečenice/odlomke u ispravan poredak (maksimalno 2 distraktora)
- odlomcima pridružuje odgovarajuće naslove (maksimalno 2 distraktora)
- govornicima pridružuje izrečene izjave (maksimalno 2 distraktora)
- popunjava tekst predloženim riječima i(ili) ponuđenim gramatičkim strukturama (maksimalno 2 distraktora)

***VREDNOVANJE UČENIKA KOJI NASTAVU POHAĐAJU PO REDOVITOM PROGRAMU UZ PRILAGODBU SADRŽAJA I INDIVIDUALIZACIJU POSTUPAKA:**

Kod učenika koji nastavu pohađaju prema redovitom programu uz prilagodbu sadržaja i individualizaciju postupaka provjeraju se isti odgojno-obrazovni ishodi kao i kod učenika koji nastavu pohađaju prema redovitom programu, ali uz primjenu odgovarajućih strategija podrške prilagođenih njihovim individualnim potrebama i teškoćama.

Ovisno o potrebama i uočenim poteškoćama pojedinoga učenika, tijekom provjeravanja razumijevanja čitanjem mogu se primijeniti sljedeće strategije podrške:

- dodatne pisane upute za rješavanje zadataka na hrvatskom jeziku
- manji broj zadataka
- isključivo zadaci dvočlana izbora (točno/netočno)
- isticanje ključnih i specifičnih fraza i riječi podebljavanjem ili uvećanim tiskom
- rečenice u zasebnim redovima
- potkrepljivanje sadržaja slikama i(ili) crtežima
- stanke u radu
- produljeno vrijeme rada

Unatoč smanjivanju broja zadataka i specifičnim strategijama podrške, za ove se učenike primjenjuje **ista bodovna skala: 0-9 = nedovoljan, 10-12 = dovoljan (najmanje 50%), 13-15 = dobar (najmanje 65%), 16-17 = vrlo dobar (najmanje 80%), 18-20 = odličan (najmanje 90%).**

2.3. GOVORENJE

Iako sukladno važećem *Pravilniku o načinima, postupcima i elementima vrednovanja učenika u osnovnoj i srednjoj školi* (NN:

112/10, 82/19, 43/20, 100/21) sumativnu provjeru govorenja (usmeno ispitivanje) **nije potrebno najaviti, učenici će biti unaprijed obaviješteni o temi i opsegu ispitivanja prije same provedbe.**

Vrednovanjem govorenja provjerava se ostvarenost ishoda:

OŠ (1) EJ A.5.3. Učenik primjenjuje intonacijska obilježja

OŠ (1) EJ A.5.4. Učenik govori kratak i jednostavan tekst (**40-60 riječi**) poznate tematike služeći se jednostavnim jezičnim strukturama

OŠ (1) EJ A.5.5. Učenik sudjeluje u kratkome i jednostavnome razgovoru poznate tematike

Prije svakog zadatka za provjeru govorenja, **učenicima je u MS Teamsu (kanal *Engleski jezik*) predložen specifičan obrazac za procjenu izlaganja (analitička rubrika)** na kojem se nalaze **kriteriji vrednovanja (izvršenje zadatka, raspon vokabulara, tečnost i izgovor te gramatika)**, kao i opisnici pojedinih kriterija.

Pojedinačni kriteriji (izvršenje zadatka, raspon vokabulara, tečnost i izgovor te gramatika) donose svaki maksimalno 3 boda te je **iz govorenja moguće ostvariti najviše 12 bodova.**

Bodovna skala: 0-4 = nedovoljan, 5-6 = dovoljan, 7-8 = dobar, 9-10 = vrlo dobar, 11-12 = odličan

Budući da se provjeravaju usvojeni sadržaji iz užih, specifičnih obrađenih tema (npr. opis samoga sebe), **analitička rubrika razlikuje uobičajene (frekventne) te manje uobičajene (manje frekventne) i neučestale riječi.** Kod vrednovanja raspona vokabulara **ne vrednuju se sve riječi jednako**: za viši broj bodova potrebno je prijeći granicu uobičajenog rječnika te **demonstrirati korištenje složenijih, slabije učestalih riječi i izraza vezanih uz temu.**

Primjer: izrazito frekventnu riječ *relaxed* moguće je donekle zamijeniti slabije učestalom riječju *easy-going*.

Kao podrška učenicima u pripremi za zadatak govorenja, **u sklopu analitičke rubrike dostupan i popis takvih preporučenih riječi i izraza.**

Trajanje provjere: najduže 10 minuta **po učeniku**

Provođenje provjere GOVORENJA:

- učenik individualno izlaže poster ili prezentaciju na temu
- učenik razgovara (odgovara na pitanja) s drugim učenicima i(ili) učiteljicom o zadanoj temi

Važno je naglasiti da se učenici za provjeru govora pripremaju kod kuće, zbog čega se ponekad dogodi da izlažu tekst u cijelosti naučen napamet bez razumijevanja. **Ukoliko učiteljica prepozna takvo mehaničko recitiranje, razumijevanje se provjerava postavljanjem potpitanja: ako učenik ne može odgovoriti na spontana pitanja izvan naučenog teksta, izvedba se ocjenjuje ocjenom dovoljan (2) bez obzira na ostvarene bodove po raspisanim kriterijima,** dok se uspješnim odgovaranjem na takva dodatna pitanja omogućuje ostvarivanje više ocjene.

S tim u vezi, **ako je učenik iz izvršenja zadatka ostvario samo 1 bod** (ne odgovara na postavljena pitanja punim rečenicama, svoje odgovore ne obrazlaže i postavlja u kontekst pa izlaganje nije odgovarajuće duljine), **iz svih ostalih kriterija ne može dobiti više od 1 boda što dovodi do negativne ocjene.**

***VREDNOVANJE UČENIKA KOJI NASTAVU POHAĐAJU PO REDOVITOM PROGRAMU UZ PRILAGODBU SADRŽAJA I INDIVIDUALIZACIJU POSTUPAKA:**

Kod učenika koji nastavu pohađaju prema redovitom programu uz prilagodbu sadržaja i individualizaciju postupaka provjeraju se isti odgojno-obrazovni ishodi kao i kod učenika koji nastavu pohađaju prema redovitom programu, ali uz primjenu odgovarajućih strategija podrške prilagođenih njihovim individualnim potrebama i teškoćama.

Ovisno o potrebama i uočenim poteškoćama pojedinoga učenika, tijekom provjeravanja vještine govora mogu se primijeniti sljedeće strategije podrške:

- dodatne pisane upute za rješavanje zadataka na hrvatskom jeziku
- manji opseg teksta
- planiranje izlaganja uz pomoć vizualnoga predloška s natuknicama
- semantičko pojednostavljivanje – skraćivanje rečenica
- stanke u radu
- pohvala za uloženi trud

Unatoč smanjenu opsega teksta i specifičnim strategijama podrške, **za ove se učenike primjenjuje ista bodovna skala** (0-4 = nedovoljan, 5-6 = dovoljan, 7-8 = dobar, 9-10 = vrlo dobar, 11-12 = odličan), pri čemu su opisnici unutar analitičke rubrike prilagođeni njihovim obrazovnim potrebama i mogućnostima.

2.4. PISANJE

Djelatnost pisanja u 5. razredu obuhvaća samostalno sastavljanje tekstova u obliku sastava i odgovora na poruku e-pošte.

Vrednovanjem pisanja provjerava se ostvarenost ishoda:

OŠ (1) EJ A.5.7. Učenik piše kratak i jednostavan tekst (**40-60 riječi**) poznate tematike koristeći se jednostavnim jezičnim strukturama i primjenjujući osnovna pravopisna pravila.

Prije svakog zadatka za provjeru pisanja, **učenicima je u MS Teamsu (kanal Engleski jezik) predložen specifičan obrazac za procjenu izlaganja (analitička rubrika)** na kojem se nalaze **kriteriji vrednovanja (izvršenje zadatka, raspon vokabulara i pravopis te gramatika)**, kao i opisnici pojedinih kriterija.

Pojedinačni kriteriji (izvršenje zadatka, raspon vokabulara, tečnost i izgovor te gramatika) donose svaki maksimalno 3 boda te je **iz pisanja moguće ostvariti najviše 9 bodova.**

Bodovna skala: 0-3 = nedovoljan, 4-5 = dovoljan, 6 = dobar, 7= vrlo dobar, 8-9 = odličan

Budući da se provjeravaju usvojeni sadržaji iz užih, specifičnih obrađenih tema (npr. opis kućnog ljubimca), **analitička rubrika razlikuje uobičajene (frekventne) te manje uobičajene (manje frekventne) i neučestale riječi.** Kod vrednovanja raspona vokabulara **ne vrednuju se sve riječi jednako:** za viši broj bodova potrebno je prijeći granicu uobičajenog rječnika te **demonstrirati korištenje složenijih, slabije učestalih riječi i izraza vezanih uz temu.**

Kao podrška učenicima u pripremi za zadatak govorenja, **u sklopu analitičke rubrike dostupan i popis takvih preporučenih riječi i izraza.**

Provođenje provjere PISANJA:

- učenik piše kratak tekst (40-60 riječi) vođen pitanjima

Trajanje provjere: jedan školski sat (svih 45 minuta).

***VREDNOVANJE UČENIKA KOJI NASTAVU POHAĐAJU PO REDOVITOM PROGRAMU UZ PRILAGODBU SADRŽAJA I INDIVIDUALIZACIJU POSTUPAKA:**

Kod učenika koji nastavu pohađaju prema redovitom programu uz prilagodbu sadržaja i individualizaciju postupaka provjeravaju se isti odgojno-obrazovni ishodi kao i kod učenika koji nastavu pohađaju prema redovitom programu, ali uz primjenu odgovarajućih strategija podrške prilagođenih njihovim individualnim potrebama i teškoćama.

Ovisno o potrebama i učenim poteškoćama pojedinoga učenika, tijekom provjeravanja vještine pisanja mogu se primijeniti sljedeće strategije podrške:

- dodatne pisane upute za rješavanje zadataka na hrvatskom jeziku
- manji opseg teksta (manji broj riječi)
- produljeno vrijeme rada
- započete rečenice koje se trebaju nadopuniti
- upisivanje riječi uz podršku prijevoda
- pohvala za uloženi trud

Unatoč smanjenu opsega teksta i specifičnim strategijama podrške, **za ove se učenike primjenjuje ista bodovna skala (0-3 = nedovoljan, 4-5 = dovoljan, 6 = dobar, 7= vrlo dobar, 8-9 = odličan)**, pri čemu su opisnici unutar analitičke rubrike prilagođeni njihovim obrazovnim potrebama i mogućnostima.

3. PONAVLJANJE PROVEDENIH PISANIH ILI USMENIH PROVJERA ZNANJA

U skladu s važećim Pravilnikom o načinima, postupcima i elementima vrednovanja učenika u osnovnoj i srednjoj školi (NN: **112/10, 82/19, 43/20, 100/21**) ponavljanje **pisane provjere** propisano je u slučaju neočekivanog i generalnog neuspjeha učenika (uz prethodnu analizu uzroka te dogovor s razrednikom i stručnom službom) **te se ne primjenjuje kao individualno pravo pojedinih učenika na višekratno ispravljanje pojedinačnih ocjena radi popravljivanja prosjeka.**

Drugim riječima, učenici **nemaju mogućnost naknadnog ispravljanja**, odnosno ponavljanja već provedenih, pojedinačnih provjera znanja radi podizanja ocjene. Umjesto toga, praćenje i vrednovanje učenikovog napretka odvija se kontinuirano kroz usvajanje novih, tekućih nastavnih sadržaja, pri čemu se **kroz usmene provjere, redovite radove i sljedeće cikluse vrednovanja otvara prostor za pokazivanje boljeg razumijevanja i ostvarivanje više ocjene.**

Ipak, važno je naglasiti da se s ciljem poticanja motivacije i uvažavanja uloženiog truda, **učeniku koji u kasnijem radu i kroz redovite usmene ili pisane provjere pokaže jasan napredak u usvajanju prethodno svladanih nastavnih sadržaja** može – prema procjeni učiteljice i u međusobnom dogovoru – omogućiti prilika za unaprjeđenje pojedinih ocjena.

4. ZAKLJUČNA OCJENA

Zaključna je ocjena iz nastavnog predmeta izraz postignute razine učenikovih kompetencija u nastavnom predmetu/području, rezultat ukupnog procesa vrednovanja tijekom nastavne godine, a izvodi se temeljem elemenata vrednovanja (slušanje s razumijevanjem / čitanje s razumijevanjem / govorenje / pisanje) i upisa iz rubrike bilješki iz e-imenika.